

Καὶ πίπτουσα γονυπετής πρὸ τοῦ ἐξεστνηότος λόρδου τῷ ἀνέπτυξε μετὰ χειμάρρου δακρύων ὅτι ἔτρεψε πρὸς αὐτὸν εὐγνωμοσύνην ἀπεριόριστον ὅτι νύκτα καὶ ἡμέραν ἢ μορφή του ἐπλανάτο ἐνώπιόν τῆς ὅτι ἐθεώρει ἑαυτὴν μόνην ἔνοχον τοῦ ἀκρωτηριασμοῦ του ὅτι ἀπὸ τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἡμέρας εἶχε διαγάγει βίον ἀπέλιπα ὅτι ἐφίλει τὴν χεῖρα ἐκείνην ἑκατοντάκις τοῦ ἡμερονυκτίου ὅτι ἐπέλεσεν ἤδη τετρακόσια μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπάσεως καὶ ἰσάριθμα συλλείτουργα εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰ ἐξοκλήσια τῆς ὑψηλίου ὑπὲρ ἀναφύσεως τῆς χειρὸς ἐκείνης ὅτι ἐπὶ τέλους ἡγάπα τὸν λόρδον Φέργυ, ὅτι τὸν ἐλάτρευεν, ἀλλ' ὅτι συνάμα ἢ κολόβωσίς του κατὰ μίαν χεῖρα τῇ ἐνέπνεε τοιαύτην φρίκην, τοιοῦτον ἀποτροπιασμόν, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ ὑπερνηκῆσθαι τὸ πεπρωμένον ἐνὶ λόγῳ ὅτι ἔμελλε ν' ἀποθάνῃ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ γείνη σύζυγός του.

Ὁ λόρδος Φέργυς ἤκουσε πάντα ταῦτα μετ' ἐπιστασίας. Ἦγειρε βραδέως τὴν κεφαλὴν καὶ, βυθίζων τὸ ὑπεράνθρωπον βλέμμα του εἰς τὴν ψυχὴν τῆς πριγγίπισσας, εἶπε:

— Μὲ ἀγαπάτε λοιπόν! Ἐὰν ὅμως δὲν ἀπέκοπτον τὴν δεξιάν μου χεῖρα δὲν θ' ἀπελάμβανον τοῦ ἔρωτός σας;

Ἡ πριγγίπισσα ἔκαμε σχῆμα δηλοῦν:

— Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν γνωρίζω.

— Καὶ ἂν δὲν ἤμην ἤδη μονόχειρ, θὰ μ' ἐδέχεσθε ὡς σύζυγον;

Ἡ πριγγίπισσα κατένευσε.

— Ὁρκίζεσθε;

— Ὁρκίζομαι!

— Μὰ τὴν κοπεῖσάν χεῖρά μου;

— Μὰ τὴν κοπεῖσάν χεῖρά σας! ἐπανάεχθην ἢ πριγγίπισσα ὀλοφυρομένη.

— Λοιπόν, εἶπε σεμνοπρεπῶς ὁ λόρδος Φέργυς, παύσατε τὰ δάκρυά σας, κυρία, καὶ ἐστὲ εὐτυχής! Γίνονται εἰσέτι θαύματα, ἰδοὺ!

Καὶ ἀναστίνας τὴν δεξιὴν βραχίονα, ὡς κολυθητῆς ἐκτελῶν ὄργην, ὁ λόρδος Φέργυς ἐπέδειξε χεῖρα νεαρὰν πλήρη ζωῆς καὶ υγιείας, ἀναθρόσκουσαν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς χειρὶδος του.

III

Βύρισκονται ἤδη καθήμενοι ἐντὸς ἀκατίου ἐπὶ τῆς λίμνης Κώμου ἐν Λομβαρδίᾳ. Ἀπεμακρύνοντο τῆς παραλίας ὠθούμενοι ὑπὸ τῆς μυροβόλου αὔρας καὶ ἀπῆλθον ἐκ τοῦ μακρόθεν τοῦ ἀρώματος τῶν ἐπὶ τῆς ὄχθης ἴων, ἰάσμων καὶ πορτοκαλλεῶν.

Ἀνεπόλουν τὰ διάφορα τοῦ ἔρωτος αὐτῶν ἐπιεισδία.

Ὁ λόρδος Φέργυς μετ' ἀξιαγάστου περιφιλευτίας διηγείτο πῶς ἐπρομηθεύθη τὴν θαυματουργὸν ἐκείνην χεῖρα· πῶς ἀξιότιμος νοσοκόμος τοῦ νοσοκομείου τῆς Βέρνης τὴν ἐπώλησεν εἰς αὐτόν· πῶς ἐπιδέξιός φαρμακοποιὸς τῆς αὐτῆς πόλεως

τὴν ἐβαλσάμωσε καὶ πῶς ἐπῆλθον τὰ ὑπόλοιπα συμβάντα ἐν τῇ περιέργῳ ταύτῃ ἱστορίᾳ. Ἐλάμβανεν ὕφος ἀλιτηρίου μετριοφροσύνης ἡθεώρει τοὺς ὄνυχάς του, ἐπεδείκνυε τοὺς λευκοὺς τοῦ ὀδόντας ἐνὶ λόγῳ ἐχαριεντίζετο ἐν πλήρει αὐταρκειᾷ.

Παρ' αὐτὸν ἡμικειλιμένη ἢ ποιγγίπισσα τὸν ἐθεώρει μεθ' ἀπλοῦ τοῦ θαυμασμοῦ καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔτυπτε τὰ χεῖλη του διὰ ῥόδου, ὅπερ ἐκράτει καὶ ἔπαιζεν.

Ἄ! τίς ποτε ζωγράφος θὰ παραστήσῃ τὸ βλέμμα καὶ τὸ μείδιμα τῆς γυναικὸς, ὅταν ἤδη νικᾷ τὸν ἄνδρα!

— Φέργυ, φίλε μου, εἶπε τότε διὰ τῆς μελωδικῆς καὶ βαθεῖας φωνῆς τῆς, τώρα πλέον ὅτε σὲ συνεχώρησα διὰ τὸν καταχθόνιον δόλον, διὰ τοῦ ὁποῖου ὑπεδούλωσες τὴν παυχὴν μου καρδίαν, μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ σοῦ εἰπῶ κ' ἐγὼ κἀ τι σχετικὸν μετὰ τὸν ἔρωτά μας, τὸ ὁποῖον σοῦ διέφυγεν ὀλοτελῶς;

— Τί εἶνε δυνατὸν νὰ μοὶ διέφυγεν; εἶπεν ὁ λόρδος συγκεχυμένος.

— Τὸ ὅτι εἶσαι ἀνόητος, φίλε μου...

Καὶ διανοίγουσα τὰ χεῖλη τῷ ἐπέδειξε τοιαύκοντα δύο θαυμασιότατα ὀδόντας, μαργαριτωδέεις, ὑγιεστάτους.

— ... ἀφοῦ ἐπίστευτες ὅτι σκια νευραλγίας θὰ ἐτόλμα ποτὲ νὰ προσδάλῃ τοιοῦτους ὀδόντας.

ΕΠΙΜΥΘΙΟΝ

«Ὁ μῦθος δηλοῖ», ὡς ἔλεγεν ὁ μακαρία τῇ λήξει Αἰσώπος, ὅτι αἱ γυναῖκες κάμνουν πάντοτε τὴν ἀρχὴν.

Μετὰφρασις ὑπὸ ΑΞ. . .

Μία ἐπίσκεψις

ΕΝ ΤΩ ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΜΕΙΩ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τοὺς ποτιστικὸς λαχανοκήπους τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων, κεῖται ἀπλῆ τις καὶ ἀπέριττος οἰκοδομητὴ διακρινομένη τῶν λοιπῶν διὰ τοῦ ὄχρου αὐτῆς χρώματος καὶ τῶν δίκην παμμεγέθων περιθωρίων μελανῶν γραμμῶν, αἵτινες περιστέρουσι τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῆς πύλην, ἄνωθεν τῆς ὁποίας ἀναγινώσκειται ἡ λέξις «Γεροντοκομεῖον». Μικρὸς πλακόστρωτος διάδρομος καὶ κηπάριον χωρίζει τὴν ἐξωτερικὴν πύλην τοῦ κυρίως διωρόφου οἰκοδομηματος, κατὰ μῆκος τοῦ ὁποῖου φέρεται μεγάλαις γραμμασιν ἢ ἐπιγραφῇ: ἈΓΑΘΟΕΡΓΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΛΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΖΩΣΙΜΑΔΩΝ. Λίαν εὐάρεστον ἐμπροσθὶ ἐντύπωσιν τῷ ἐν τῷ εὐεργετικῷ τούτῳ ἀσύλωι εἰσερχομένῳ, ἢ ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσα καθαριότης τοῦ τε οἰκήματος ἐν γένει, τῶν ἀπλουστάτων καὶ ἀπερίττων σκευῶν, ὡς καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν ἐν αὐτῷ γεραίων οἰκητόρων. Τοῦτο δ' ὀφείλεται, ὡς μανθάνω, εἰς τὴν ἀξιεπάρινον μέριμναν

καὶ καλὴν θέλησιν τῶν ἀπὸ διειτίας ἐπιτρόπων τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου ἰδρύματος, τῶν ἀοιδίμων Ζωσιμάδων. Ἦτο ἡ ὥρα τοῦ λιτοῦ αὐτῶν δειπνοῦ, ὅτε ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου εἰσηλθὼν εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν γερόντων ἕκαστος αὐτῶν εἶχεν ἔμπροσθέν του μικρὰν καὶ λευκὴν παροψίδα καὶ ἐξ αὐτῆς μὲ ὄρεξιν τὸν ἐξ ὀσπρίων νησθήσιμον ἐρόφα ζωμὸν, διότι ἐτύγγαθεν ἡμέρα τῆς μεγάλης τεσσερακοστῆς. Μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, ἀλλὰ καὶ ὀλίγον ἀνυπομόνως, περιέμεινα ἐν σιγῇ τὸ τέλος τοῦ δειπνοῦ, διότι εἶχον τόσας νάποτεινω ἐρωτήσεις εἰς τοὺς γηραιούς ἐκείνους ἀντιπροσώπους τῶν παρελθόντων χρόνων ἰδίᾳ δὲ ἐφλεγόμεν ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας, ὅπως συμβουλεύσω τὰ ζῶντα ἐκείνα Χρόνια ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς πολυπαθοῦς μου πατρίδος κατὰ τὴν τρομοκρατίαν τοῦ Ἀλῆ καὶ ἐπὶ τινῶν συμβεβηκότων καὶ προσώπων τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, περὶ τῶν ὁποίων τόσον συμπληρητικῶς ἢ δηλώδως ἡμῶν ὀμιλεῖ ποίησις. Καὶ ὅμως πρῶτον παράδοξον. Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ δειπνοῦ ἐπὶ ἀνεκτὸν ἔτι χρόνον ἔμεινα ἀναυδὸς ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν σεμνῶν ἐκείνων καὶ σεβασμίων πολιῶν κεφαλῶν! Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι εὐρισκόμεν εἰς μαγευμένον τινὰ κόσμον καὶ δὲν ἐτόλμων πρῶτος νὰ λύσω τὴν σιωπὴν, μὴ τυχὸν λυθῇ ἡ γοητεία καὶ ἐν ἀκραιῖ ἐξαφανισθῶσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου αἱ γεραῖαι ἐκείναι μορφαί, παρ' ὧν τόσον πολυτίμους ἀνρυσθῶ πληροφορίας ἐμελλον. Ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ἀλλόκοτον αἰδοῦς αἰτήρημα τὴν γλῶσσαν μου κατεκράτει δεσμῶτιν. Συγκρίνων δὴλα δὴ τὴν ἐπί ἀσυμπλήρωτον τῶν ἐτῶν μου τρίτην δεκάδα πρὸς τὴν ὡσπερ χιόνα λευκὴν ἐκείνων κόμην, ἠσθάνομην ἐμαυτὸν συνεσταλμένον, ὡς τετραετὴς συστέλλεται παιδίον ἐν τῇ συναναστροφῇ τελείων ἀνδρῶν, ἀν. ἀποχωρησάντων τῶν οἰκειῶν του, αἴφνης εὐρίσκειται ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν μόνον. Τέλος ἐπλησίασα τὸν 1ον ἀριθμὸν καὶ λαβὼν ἔδραν ἐτοποθετήθη παρὰ τὴν κλίνην. Ἀλλ' ἤδη ἠγνόουν πόθεν πρῶτον ἐπρεπε ν' ἀρχίσω τὸν διάλογον, διότι ὡς εὐτυχῆς μεσαιωνοδὴρης ἐνώπιον τέως ἀγνώστου χειρογράφου ἢ χρονικοῦ αἴφνης εὐρεθεὶς ἀνεπίσσει ἀνυπομόνως τὰς πρὸ αὐτοῦ ὠχρὰς ἐκείνας σελίδας καὶ ἐπιθυμῆ. εἰ δυνατὸν, δι' ἐνὸς μόνου βλέμματός νὰ καταβροχθίσῃ οὕτως εἰπεῖν τὸ περιεχόμενόν των, οὕτως καὶ ἐγὼ κατειχόμεν ὑπὸ ἀνυπομονησίας ἐνώπιον τοῦ μεταγενεστέρου καὶ ζῶντος ἐκείνου Δωδωναίου Χαλκίου καὶ ἐκ τῶν πολλῶν ἐρωτήσεων, ἃς εἶχον νὰ πευθύνω αὐτῷ ἠγνόουν ποῖαν νὰ ἀνιχνεύσω πρῶτην. Ἡ δὲ ἀπάντησις τοῦ γερόντος εἰς τὴν μετὰ τινὰ κατ' ἐμαυτὸν σκέψιν ὡς καταλληλοτέραν πρὸς ἑναρξιν θεωρηθεῖσαν ἐρώτησιν, ἀν ἐνθυμηταὶ δηλονότι τὸν Φάλαριν τῆς Ἡπείρου, μὲ ἔκαμε μέχρις ὧτων νὰ ἐρυθρίασω· διότι ῥίψας ἐπ' ἐμοῦ ἐταστικὸν καὶ εἶρον ὁ γέρον βλέμμα μοι εἶπε:

— Τί λὲς, παιδί μου; Ἐγὼ 'ς τὸν καιρὸ τ' Ἀληπασιᾶ ἡμουν γέρος· ἄχ, παιδί μου!

Ἄλλ' οἱ μετ' οἰκειότητος προφερθέντες τελευταῖοι λόγοι τοῦ γερόντος μὲ ἐνέπλησαν θάρρους καὶ ἤρηχισα δι' ἠχηρᾶς φωνῆς νὰ ἀπευθύνω αὐτῷ ὀμαθὸν ἀλλεπαλλήλων ἐρωτήσεων, εἰς οὗτος μεγαλοφώνως, ὡς ὑπὸ βαρηκοῦτας πάσχων μοὶ ἀπήντα. Μετ' ἐκπλήξεως δὲ ἔμαθον ὅτι ὁ μετ' ἐμοῦ συνδιαλεγόμενος ἦν ὁ πρεσβύτερος τοῦ καταστήματος καὶ ἐπομένως ὁ μακροβιώτερος μεθ' ὧσων ποτὲ ὠμίλησα γερόντων, εἰ καὶ τινῶν ἄλλων ἐκ τῶν διαοξέγων του τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐφάνετο γεραρότερον. Ὁ Γ. Δερβένης, μεθ' οὗ συνδιαλεγόμην, ἔφερεν εἰσέτι εὐδαστάκτως καὶ ἐλαφρῶς τὸ βᾶρος τῶν ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν του! Παρ' αὐτοῦ ἤκουσα ὅτι εἰργάσθη ὡς ἐργολάβος (πρωτομάστορας) εἰς τὰ φρούρια Αἰμυποχόβου καὶ Ἀργυροκάστρου καὶ ὅτι καὶ αἱ ἐπὶ τοῦ Ἀλῆ ἀνεγερθεῖσαι ἐπάλλξεις τοῦ φρουρίου τῶν Ἰωαννίνων ἦσαν ἔργον τῶν χειρῶν του. Ἐνεθυμείτο εἰσέτι ὅτι ὡς τρυφερὸν πενταετὴς παιδίον ἠσπάσατο τὴν σεμνὴν καὶ τιμίαν δεξιάν του Ἰσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ νέου, τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς γνωστὸν, συμβαλόντος κατὰ τὴν ζοφερὰν τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἐποχὴν πρὸς διατήρησιν τῆς ἱεράς ἡμῶν θρησκείας καὶ τῆς προγονικῆς γλώσσης καθ' ὅλην τὴν Ἡπείρον. Μετὰ ταῦτα ἐγράφη πρὸς τὸν ἀριθμὸν 2. Καλεῖται οὗτος Κ. Ντελινίτσας καὶ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ἦνε τέκνον καὶ οὐχὶ πρωτότοκον τοῦ ἀριθμοῦ 1, διότι μόλις τὸ 86ον ἔτος διατρέχει. Ἡ εὐγενὴς αὐτοῦ φυσιογνωμία καὶ τὸ ἔτι ζωερὸν βλέμμα καὶ ὁ λευκότερος μὲν ὡς ἡ χιών, ἀλλ' ἔτι περὶ τὰ ἄκρα μικρὸν τι συνεστραμμένος μύσταξ εἴλκυσαν πρὸς αὐτὸν ἀμέσως τὴν καρδίαν μου· ἀλλ' ὅτε ἐκ τῶν χειλέων αὐτοῦ ἤκουσα ὅτι εἰς Ἀθῶνικον καὶ Πλάκα ἐχρημάτισε συμπολεμιστῆς τοῦ Μάρκου, ὃν ἐξόχως ἐξ ὅλων τῶν νεωτέρων ἡμῶν ἠρώων λατρεύω, ἠσθάνομην ταχύτερον πάλαισεν τὴν καρδίαν μου καὶ ἤμην ἔτοιμος νὰ ἀσπασθῶ τὴν δεξιάν του, ἐὰν δὲν μὲ ἐκόλυον τὰ περιεργα καὶ μὴ μεμυημένα βλέμματα τοῦ ἐπιστάτου καὶ βοηθοῦ του. Ἀντὶ τούτου ὅμως ἀνεμίξα εἰς τὰς πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσεις μου τὴν λέξιν «καπετάνιε», τὴν ὁποῖαν ἀκούων ἐκείνος προδήλως ἔχαιρε καὶ μοὶ διηγήθη μετὰ ζωηρότητος πλεῖστα τοῦ ἀρματολικιοῦ αὐτοῦ βίου ἐπεισόδια καὶ λαπτομερείας, ὧν τοσοῦτον ἀσμέως καὶ προθύμως ἤκουον, ὥς μικροῦ δεῖν ἐντελὸς ἐπελθῆναι τὸν κυρίου σκοποῦ, οὗ ἡ ἐπίσκεψίς μου ἀφώρρα, τὸν πλουτισμὸν δηλονότι τῆς ἐξ ἀνεκδότων δημοιδῶν ἀσμάτων Συλλογῆς μου, ἣν ὑπὸ μάλλιν ἔχων, εἰσηλθὼν εἰς τὸ Γεροντοκομειον. Ἐστράφην ὅθεν εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου ἐνώπιόν μου ὀδηγηθέντα ἑκατοντούτην περίπου Κ. Τζαμάραν, Ἰωαννίτην, εὐνοούμενον τοῦ Ἀλῆ μουσικὸν (λαλητῆν) χρηματίσαντα. Ἀλλ' ὁ τόσον ποτὲ διαδόχτος ἀυλητῆς, ὅστις πολλάκις εἰς τὰς μαινάδας τοῦ γυναικωνίτου τοῦ Τεπελενλῆ ἠύλησε καὶ παννυχίδας ἐν τῇ

νεδότητι του τῷ Βάκχῳ ἔθυσεν ἤρνεϊτο ἤδη κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἐπιμόνως καὶ τὸ ἐλάχιστον τῆς ἐποχῆς του νὰ ἀπαγγεῖλῃ ἄσµα φοβούμενος μὴ ἀμαρτήσῃ! Τόσον ἀλλάζουσι οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ καιροὶ ἕως τὸν κόσμον ἐδῶ κάτω! Οὐδὲν τῶν ἐπιχειρημάτων μου ἠδυνήθη νὰ τὸν πείσῃ, διὸ ἠναγκάσθη νὰ δεχθῶ τὴν ὑποσχέρσιν του, ὅτι μετὰ τὸ πρὸ τῶν θυρῶν Πάσχα θέλει ἀναμνησθῆ ἡμερῶν ἀρχαίων ἵνα μὲ εὐχαριστήσῃ. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον μοὶ προέτεινε νὰ μεταβῶμεν καθ' ὠρισμένην τινα ἡμέραν εἰς τὴν ἐπὶ τῆς νήσου μονὴν τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἐν ἧ ὡς γνωστὸν ἐφρονεῖται ὁ Ἀλῆς εἰς τὸ δωματίον τῆς μονῆς, ἐν τῷ διαπέδῳ τοῦ ὁποίου εἰσέτι φέρονται αἱ ὀπαὶ τῶν σφαιρῶν, αἵτινες ἔφερον τὸν πολὺν τύραννον εἰς τὸν ἄδην. Καὶ τοῦτο, προσέθηκεν ὁ γέρος Τζαμάρας ἵνα ἀφ' ἐνὸς μακρῶν ὤμεν τῆς τύρβης τῆς πόλεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἵνα ζωηρότερον ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν μνήμην του καιροῦ καὶ γεγονότα, ἐν οἷς ἐνεργῶν ἔζησε καὶ ὧν αὐτόπτης μάρτυς ἐγένετο. Συγκατένευσα προθύμως εἰς τὴν πρότασιν του ταύτην συμπληρώσας μάλιστα αὐτὴν διὰ τῆς ἐπιπροσθήκης καλοῦ γεύματος, κατὰ τὸ ὅποιον δὲν ὤφειλε βεβαίως τοῦ Βάκχου τὸ δῶρον νὰ λείπῃ, οὐτινος ἐντελῶς αἱ πύλαι τοῦ ἀσύλου εἶνε κεκλεισμέναι πρὸς προφανῆ δυσαρέσκειαν ἴσως οὐχὶ μόνον τοῦ Τζαμάρα. Ἦθελεν εἰσθαί μακρόν νὰ γνωρίσω τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐστίας» πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀσύλῳ γέροντας, διὸ προτοῦ λήξῃ ἡ ἐπίσκεψις πρὸς ἕνα μόνον ἔτι ἀρχαῖον τοῦ Γεροντοκομείου Ἰωαννίνων κάτοικον, θέλω συστήσει τὸν εὐμενῆ καὶ ὑπομονητικὸν ἀναγνώστην. Εἶνε δὲ οὗτος ὁ Γεώργιος Ραῖδος, ὅστις πρὸ τινος χρόνου ἔνεκεν τοῦ εἰρονος καὶ σαρκαστικοῦ αὐτοῦ τρόπου καὶ τῆς καὶ τεττίγων ἔτι ὑπερέτας φλυαρίας, δι' ἧς παρηνόχλει τοὺς τὴν ἡρεμίαν καὶ ἡσυχίαν φιλοῦντας ὁμοστέγους του, μετ' ἐπανειλημμένην αὐτῶν αἵτησιν, ἀπεμακρύνθη τοῦ ἀσύλου καὶ ἐτοποιηθῆ ἐν τῷ παρακειμένῳ νοσοκομείῳ Χατζηκώστα, καὶ ὅπως μὴ ἡ λάλος αὐτοῦ γλῶσσα παρενοχλῇ τοὺς ἐνταῦθα θεραπευομένους, ἐχορηγήθη αὐτῷ μικρὸς τις ἰδιαιτέρος θάλαμος. Εἶχον δὲ πρὸ καιροῦ ἀκούσει περὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου καθὼς ἐπίσης καὶ ὅτι ὁ Ραῖδος ἐγνώριζε πλεῖστα ἄσματα καὶ στίχους καὶ παρεκάλεσα τὸν ἐπιστάτην νὰ τὸν προσκαλέσῃ δι' ὀλίγας μόνον στιγμὰς ὑπὸ τὴν στέγην, ἧτις ἄλλοτε τὸν ἐφιλοξένησεν. Περιττὸν δὲ νὰ εἶπω μετὰ πόσης προθυμίας ἐδέχθη τὴν πρόσκλησιν, διότι ἐξαιρετικῆς εὐκαιρίας δοθείσης ἐπεθύμει νὰ σκόψῃ μικρόν τι τοὺς παλαιούς δημοτραπέζους του. Διὸ εἰσῆλθε ζωηρὸς καὶ εὐκίνητος καὶ πλήρῃ εἰρωνείας πρὸ τῶν γερόντων ποιήσας ὑπόκλησιν ἀπέτεινε πρὸς αὐτοὺς ἀλλόκοτόν τινα καὶ δι' ἐμὲ ἀκατάληπτον χαιρετισμὸν, εἶτα δὲ προβάς ἐνώπιόν μου μὲ ἐχαιρέτησεν εὐπρεπῶς. Μόλις δ' ἐνόησε τὸν σκοπὸν μου καὶ ἤρχισε βρέχων τοιαύτην πυκνὴν στίχων βροχὴν ὥστε μόλις

ἠδυνάμην τὸ νόημα νὰ παρακολουθήσω, ἔτι δὲ ὀλιγώτερον νὰ κρατήσω αὐτῶν γραπτὴν σημείωσιν. Ἄφου δὲ ἐπὶ δλόκληρον σχεδὸν τέταρτον τῆς ὥρας τὴν λαλοῦσαν ἐκείνην μηχανὴν ἠκροάσθην, ἀπεφάσισα τέλος νὰ τὸν διακόψω ἐρωτῶν ἐὰν πλησιάζῃ εἰς τὸ τέμα, ἀλλ' ἀντὶ ἀπαντήσεως ἡ μηχανὴ ἤρχισε νὰ κινήται ταχύτερον. Εἶχον ἀπαγγεῖλει διςγίλιους ἴσως περίπου στίχους ὅτε μικρόν τι ἀπαυδήσας καὶ ἰδὼν με κάπως στενοχωρηθέντα, διέκοψε πρὸς στιγμὴν τὴν ἀπαγγελίαν ἵνα μετ' ὀλίγον ἐπαναλάβῃ αὐτὴν μετὰ μεγαλειτέρας γοργότητος. Ἰδοὺ δὲ ἡ ἑναρξίς τοῦ ἐν λόγῳ στιχοῦργήματος, ὅπερ ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ ἀποστηθίσας ὁ Ραῖδος διετήρει ἀλώβητον ἐν τῇ μνήμῃ του μέχρις αὐτῆς ἔτι τῆς πεζῆς συγκεφαλαιώσεως τῶν περιεχομένων καὶ οὐτινος ὁ τίτλος ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἡρωϊκὸς διὰ στίχων ἀποκλεισμὸς τοῦ Ἀληπασᾶ, Τεπελεν.λῆ, ἀπὸ τῆς ἐναρξέως μέχρι τῆς πτώσεως αὐτοῦ.

«Ποτέ τινος ἀς μὴ εἶπῃ πῶς εἶν' εὐτυχησμένος ἐδῶ ἔς τὸν κόσμον ὅπου ζῆ, ὅτι εἶνε γελασμένος. Ὁ κόσμος εἶν' ἕνας τροχός, ἐδῶ κ' ἐκεῖ βαῖζει ποτέ δὲν στέκει σταθερὰ, παντοεινὰ γυρίζει. Ὁ φαῖκοςτὸς Ἀληπασᾶς, ὁ Πύρρος τῆς Ἠπείρου ὁ φοβερός καὶ τολμηρὸς ἥρωας τῆς Ἠπείρου. Ὄφου! κακὰ ποῦ ἔπαθε, μεγάλη δυστυχία εἰς τὰ πικρὰ γράματα ἀπὸ τῆ βασιλεία. Ποτέ δὲν ἐπανέχαινε νάλλθῃ σὲ τέτοιο χάλι, νὰ τοῦ κοπῇ, νὰ τοῦ σταλῇ ἑστὴμ Πόλι τὸ κεφάλι. Καθὼς ἀγροίκησε σωστὰ καὶ ἄρχισε νὰ βλέπῃ τοῦ κραταιοῦ τοῦ Ντοβλετιοῦ τὸ φοβερὸ γαζέπι, τὴν ἴδια ὥρα ἔστειλε στράτευμα νὰ συνάξῃ ἀπ' ὅλην τὴν Ἀρβανιτιὰ καὶ νὰ τὸ κατατάξῃ. Ἔστειλε κ' εἰς τὴν Ἡλεφτουριά, ἔστους καπεταναρέους νὰ τοὺς μαζώξῃ ὀλονοὺς καὶ Τούρκους καὶ Ῥωμαίους

Ὁ Ἀληπασᾶς στέλνει ἔς ὅλην τὴν Ἀρβανιτιὰ, καὶ τῶν κλεφτῶν νὰ συναρπάσῃ.

Ἐσὺ Κολώνια τοῦ Ντακλῆ, Αὐλώνα καὶ Μπεράτι καὶ Ἐλμπασάνη Τοσκάρη καὶ Δίβρα καὶ τὸ Μάτι καὶ τὸ Σκραπάρι κ' Ἄλβανο καὶ Γκιόρτζα καὶ Πρεμέτι τώρα σὰς θέλω νάλλθετε κτλ. κτλ. . . »

Ἐν Ἰωαννίνοις.

N. ΔΟΥΣΙΟΣ

Κατὰ τὴν μάχην τοῦ Βαλτετσιού οἱ Τούρκοι φονεύσαντες δύο Ἑλλήνας, διεμέλισαν τὰ σώματα αὐτῶν πρὸς ἐφοβισμὸν τῶν ἄλλων ἐπαναστατῶν. Ὅταν δὲ κατόπιν τῆς μάχης οἱ ἐπαναστάται εὗρον τοὺς φονευμένους, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ εἰς αὐτοὺς. «Ἐκιτρινίσαμεν ἀπὸ τὸν φόβον μας, λέγει ὁ Φωτάκος, διότι πρῶτην φορὰν εἶδαμεν ἀνθρώπους σκοτωμένους. Ὁ δὲ Κολοκοτρώνης διὰ νὰ μᾶς ἐνθαρρύνῃ ἐμάζωνε τὰ κομμάτια τοῦ καθενὸς, τὰ ἐφύλαγε καὶ ἔλεγεν εἰς τοὺς τριγύρω στρατιώτας ὅτι αὐτοὶ εἶνε ἅγιοι, θὰ πᾶν εἰς τὸν παράδεισον ἄν μάρτυρες, καὶ τότε ἐζυγώσαμεν καὶ τοὺς ἐθάψαμεν».